

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

BUCUREȘTI, 1948 október 2.,ombat

V. ÉVFOLYAM 225. SZÁM

A Román Munkáspárt javaslatára

20-50 százalékkal szállították le az élelmiszerek, textilneműek és a lábbeliek árát

Az új árak ma, október 1-én lépnek életbe

Az ország dolgozó népe örömmel vette tudomásul demokratikus kormányunk minisztertanácsának a bejelentését, hogy október 1-vel lényeges árcsökkenéseket léptet életbe. Kormányunk ezt az ígértét a tegnapi megírt minisztertanácson valóra váltotta és a dolgozó tömegek életszínvonalának emeléséért folytatott harca győzelmének újabb eredményeként az élelmiszerek, ruházati cikkek és a cipőáránál 20-50 százalékos árleszállítást léptetett életbe.

A Román Kommunista Párt javaslatára és részletes tervei szerint kidolgozott pénzügyi megújítás és végleg felszámolta az ország lerészelt gazdasági életét, a főbb ipari bányák, szállítási és bankvállalatok államosítása pedig új fejlődési lehetőségeket biztosított nemzetgazdaságunknak. Demokratikus alapokra helyezte és az ország dolgozó népének teljes szabadságot és egyenjogúságot biztosító alkotmánya teljesen új irányt szabott politikai, gazdasági és társadalmi fejlődésünknek. Ennek az új iránynak megújított szelleme új munkatervet adott az

ország dolgozó népének, amely most már a sajátját féltve őrzött kincsét: gyárak üzemait és természeti kincsait életszínvonalának emeléséért használta ki. A munka új értelmezést kapott Népköztársaságunkban és a dolgozó tömegeknek a termelés emeléséért, a munka termelékenységének növeléséért és az előállítási költség csökkentéséért vívott harcának eredményei csakhamar mutatkoztak. Az ipari munkásság és a vele harci szövetségben álló dolgozó földművelés és haladó értelmiség erőfejtése: csakhamar lehetővé tették azt, hogy a kormány fokozatos árleszállítást hajtsanak végre.

Az új árleszállítás újabb bizonyítéka a szocializmus felé haladó népi demokráciánk helyes gazdaságpolitikájának és a Román Munkáspárt vezette gyárak, üzemek bányák és a mezők dolgozó hős erőfeszítésének gyümölcsei. Új eredmények ezek, az új harcok és újabb győzelmek felé vezető úton.

A minisztertanács határozata

BUKAREST. (Agerpres.) — A miniszterelnökség közli:

A minisztertanács tegnap, szeptember 30-án déli 12 órakor Groza Péter miniszterelnök elnökelete alatt értekezletet tartott. A minisztertanács megvizsgálta Gheorghe Gheorghiu-Dej első miniszterelnök helyettesnek az élelmiszerek, ruházati cikkek és cipőárak árának csökkentésével kapcsolatos tervéről szóló jelentését, figye-

lembevélve azt, hogy a pénzügyi helyzet és a főbb ipari, bank, bányák és szállítási vállalatok államosításával az ország gazdasági életének új fejlődési lehetőségeket teremtettek, a dolgozóknak a termelés emelése és az előállítási költség leszállítása érdekében tett erőfeszítései pedig lehetővé tették az előállítási árak leszállítását.

A dolgozók élete anyagi felté-

teleinek megjavítását tekintve feladatát, a minisztertanács elrendelte az alábbi árak leszállítását:

20-40 százalékkal az élelmiszerek áránál,
 20-30 százalékkal a ruházati cikkekénél,
 20-50 százalékkal a cipőárak

énél.
 Az új árakat részletezve tartalmazó rendelet a hivatalos lap október 1-i számában jelenik meg és a leszállított árak ugyanezen napon lépnek életbe. A minisztertanács elhatározta az egyezményes munkások illetményadójának, valamint a fi-

zetéssel alkalmazottak fizetésfelvételi nyugtája után járó be-lyegilleték elengedését.

A minisztertanács megbízta a pénzügyminisztert a rendelet végrehajtásával, amely október 1-én lép életbe.

A minisztertanács délután 2 órakor véget ért.

Az új árak:

A hivatalos lap október 1-i számában megjelent a leszállított új árakat tartalmazó miniszteri rendelet.

A minisztertanácsi határozat értelmében elrendelt új árak a következők:

marhahús	116 lejről	70 lejre
cukor kilónként (élelmiszergyjre)	70 lejről	56 lejre
sárgavászson métere	68 lejről	53 lejre
fehérített sárgavászson métere	71,50	58 lejre
fehérített és festett sárgavászson métere	69 lejről	55 lejre
mintás karton	95 lejről	80 lejre
fehérített festett zefir	90 lejről	77 lejre
fehérített sifon	82 lejről	73 lejre
festett vagy mintás finet	75 lejről	55 lejre
kázmír	114 lejről	97 lejre
törülköző darabja	39 lejről	60 lejre
fehérített sifon	37 lejről	27 lejre
festett sifon	134 lejről	105 lejre
barchet	118 lejről	97 lejre
zefir	145 lejről	122 lejre
férfi nadrágszövet	145 lejről	121 lejre
kendő darabja	66 lejről	42 lejre
férfi harisnya párja (16-os számú)	53 lejről	45 lejre
férfi harisnya párja (18-20-as számú)	50 lejről	42 lejre
női harisnya (16-os számú)	75 lejről	63 lejre
női harisnya (18-20-as számú)	68 lejről	58 lejre
gyermekharisnya (3-as számú)	35 lejről	30 lejre
gyermekharisnya (4-6-os számú)	42 lejről	35 lejre
gyermekharisnya (7-10-es számú)	51 lejről	46 lejre
női nadrág	126 lejről	107 lejre
férfi ing	290 lejről	254 lejre
férfi ruhaszövet	860 lejről	578 lejre
férfi felöltő szövet	970 lejről	641 lejre
férfi télikabát szövet	1500 lejről	1370 lejre
mintás crep de chine	280 lejről	210 lejre
női selyemharisnya párja	199 lejről	132 lejre
női selyemharisnya párja	182 lejről	128 lejre
munkásbakancs (duplatalpu)	1700 lejről	1286 lejre
munkásbakancs (szimplatalpu)	1635 lejről	1200 lejre
férfi cipő párja	1545 lejről	1270 lejre
női cipő párja	1250 lejről	928 lejre
gyermekcipő (28-31 számú)	1045 lejről	500 lejre

A leszállított árak részletes ismertetésére még visszatérünk.

Országszerte ma kezdődik az őszi vetési csata

BUKAREST. — Ma, október 1-én az egész ország területén megkezdődött a Román Munkáspárt kezdeményezése és irányítása mellett kidolgozott őszi vetési terv végrehajtása. Dolgozó földműveseink ezáltal nemcsak a szokásos őszi vetési munkálatok elvégzésére vállalkoztak, hanem újjaépítő és egyre megerősödő nemzetgazdaságunk győzelmévé kívánják avatni az őszi vetési hadjáratot.

Az őszi vetési hadjárat hatalmas beütéssel kezdődött. Órakilóval kezdődött, 6-órás ünnepségekkel vette kezdetét. Órakilóval vette kezdetét, 6-órás ünnepségekkel vette kezdetét.

Módosították

a gazdasági és adóhaszonkulcsokat

BUKAREST. (Agerpres.) — A gazdasági haszonkulcsa nagyban hivatalos lap tegnapi számában 7 százalékkal, kiesvényben 15 százalékkal megjelent a pénzügyminisztérium. Könyv- és hangjegykidatónak az 1948-49. évre megállapított haszonkulcsok módosított haszonkulcsa 7 százalékkal, könyvkölcsönzésre és kiegészítő rendelethez. A adó haszonkulcsa 25 százalékkal. A rendelet értelmében az illatszerek, Bőripari Központ képviselőinek gyárak és kölnivizelőállító üzemek borkgyűjtése utáni haszonkulcsa 18 százalékkal, Ócskavaskereskedelem haszonkulcsa 18 százalékkal.

Ma, október mánia különböző megyéiben, Erdély, Bácság és a Körösvidék falvaiban a nemzetgyűlési képviselők és a Román Munkáspárt helyi szervezeti vezetőinek jelenlétében, dolgozó földműveseink fogadalmat tettek arra, hogy nemcsak végrehajtsák, de teljesítik a földművelésügyi kormányzat által kidolgozott őszi vetési tervet.

Az őszi vetési hadjárat hatalmas beütéssel kezdődött. Órakilóval vette kezdetét, 6-órás ünnepségekkel vette kezdetét.

földet a legjobb körülmények között dolgozzák meg és válogatott vetőmagot használnak, mert csak így érhető el a föld hozamának növelése.

Kolozs megye számos községe ünneplés külsőségek között kezdte meg ma az őszi vetési munkálatokat. Hirdalmás községben Dusa Victor nemzetgyűlési képviselő, valamint a különböző politikai pártok képviselői, élükön a Román Munkáspárt megbízottjának kiküldöttjével, hatalmas népgyűléssel nyitották meg az őszi vetési hadjáratot.

Az ország valamennyi megyéjében megtartott ünnepségekhez hasonló népgyűlésekkel nyitották meg az őszi vetési munkálatokat Szamos megyében, Octav Livezeanu, volt tájékoztatásiügyi miniszter, a Román Népköztársaság szófiai nagykövete is jelen volt.

Az őszi vetési terv végrehajtásának ellenőrzésére hivatott szervek is megtették minden intézkedést a terv teljes sikerének biztosítására.

Népköztársaságunk városi és falusi, kétkézi és szellemi dolgozó maradvék nélkül végrehajtsák a Román Munkáspárt kezdeményezése és irányításával kidolgozott vetési tervet, mert ennek sikere biztosítja a jövő évi több és jobb termést.

az érettségi vizsgabizottságokat

Október 4-én kezdődnek az érettségi vizsgák

BUKAREST. — Országsszerte október 4-én, hétfőn reggel 8 órakor kezdődnek az érettségi vizsgák. A közoktatásiügyi minisztérium az alábbi érettségi vizsgabizottságokat jelölte ki:

Kolozsvár: Az 1. számú magyar tanítási nyelvű állami líceumban működő 38-as vegyes bizottság előtt vizsgáznak a kolozsvári liceumok és kereskedelmi iskolák, a szügyessomlyói, zilahi, dési és szamosújvári liceumok és kereskedelmi iskolák növendékei. Elnök: Hadházy Sándor tankerületi főigazgató. Román nyelv: Szász Árpád Zilah; magyar nyelv: Jancsó Magda Kolozsvár; történelem: Hadházy Sándor; földrajz: Zoltán Etelka Kolozsvár; filozófia:

Páli Béla Nagykároly; latin nyelv: Dóbor András dr. Kolozsvár; természetrajz: Szabó József Kolozsvár; mennyiség: Bonedek Klára Kolozsvár; fizika-vegytan: Fábán György Arad; kereskedelmi ismeretek: Pethovszky Rózsa Kolozsvár; jog: Adám Judit Kolozsvár.

Nagyvárad: A klasszikus liceumban működő 39. számú vegyes bizottság előtt érettségiznek a nagyvárad, szatmári, nagybányai, máramaroszi, geti, nagyszaontai, aradi és nagykárolyi liceumok és kereskedelmi iskolák növendékei. Elnök: Kecskés József dr. tanügyi főfelügyelő; román nyelv: Foris Béla Nagyvárad; magyar nyelv: Székely József Kolozsvár; francia nyelv: Tátray Barna

Nagyvárad; történelem: Grigercsik Jenő Kolozsvár; földrajz: Bende Vilmos Nagyvárad; filozófia: Rózsa Jenő Nagyvárad; latin: Káli Béla Nagyvárad; természetrajz: Szinte Ferenc Nagyvárad; mennyiség: Jámor Sándor Szatmár; fizika-vegytan és áruismeret: Barabás Béla Marosvásárhely; kereskedelmi ismeretek: Horváth Lajos Nagyvárad.

Marosvásárhely: A magyar tanítási nyelvű liceumban működő 40. számú vegyes bizottság előtt érettségiznek a marosvásárhelyi, székelyulvári helyi, nagyenyedi, gyulafehérvári liceumok növendékei, valamint a braszói magyar tankerülethez tartozó kereskedelmi iskolák végzet tanulóit. Elnök: Fejér Pál tankerületi főigazgató. Román nyelv: Szigeti Katalin Marosvásárhely; magyar nyelv: Józsa Gergely Zilah; francia nyelv: Jarosievitz Zoltán Nagyenyed; történelem: Gocsman Pálma Marosvásárhely; filozófia-gazdaságtan-jog: Salamon Ferenc Sepsiszentgyörgy; latin nyelv: Holok Gyula Brassó; természetrajz: Nagy Ferenc Marosvásárhely; fizika-vegytan-áruismeret: Fejér Pál; kereskedelmi ismeretek: Kozma Julia Marosvásárhely.

Csikszentmihály: A magyar tanítási nyelvű állami liceumban működő 41. számú vizsgabizottság előtt érettségiznek a brassói, kézdívársárhelyi, Csikszentmihályi, székelykeresztúri, gyergyószentmiklósi és sepsiszentgyörgyi liceumok végzet növendékei. Elnök: Demeter János egyetemi tanár. Román nyelv: Lengyel Ödön Kézdívársárhely; magyar nyelv: Filep Anna Marosvásárhely; francia nyelv: Mészáros Imre Székelyudvarhely; történelem: Karácsonyi Zakariás Csikszentmihály; földrajz: Csikszentmihályi György; filozófia: Demeter János, latin: Székely Zoltán Sepsiszentgyörgy; természetrajz: Pálffy Ferenc Kolozsvár; mennyiség: Arkosy László Székelykeresztúr; fizika-vegytan: Balogh Antal Kolozsvár.

Bünös bűn nélkül
E szovjet film, mely Detroiti regényéből készült, románul is megjelent. A film a romániai munkások és a romániai szovjetek közötti barátság és szövetségéről szól. A film a román nép 1944. augusztus 23-án vértel megkezdett szovjetországi hadseregének az áldozata és győzelmévéért nyerték meg függetlenségüket és szabadságukat s léptek a szocializmus útjára.

Megválasztotta

kongresszusi kiküldötteit a tordamegyei ARLUS

TORDA. — A tordamegyei ARLUS-szervezet szeptember 26-án, vasárnap tartotta első megyei kongresszusát. A város szociáldemokráciába öltözött az alkalomra.

A kongresszus színhelyéül szolgáló hatalmas díszterem zsúfolásig megtelt az ARLUS-főbizottság tagjainak, a hatóságok, a munkásszervezetek és pártok képviselőivel. Jelen voltak: Novac Valeriu, az ARLUS bukaresti központjának a kiküldötte, Nikolaev kolozsvári szovjet alkonzul, az ARLUS kolozsvári főtitkára, Torda vármegye főispánja, a Román Munkáspárt kiküldöttei, Torda vármegye országgyűlési képviselői, a hadsereg a szakszervezetek, az ifjúság képviselői.

A kongresszus színhelyéül szolgáló hatalmas díszterem zsúfolásig megtelt az ARLUS-főbizottság tagjainak, a hatóságok, a munkásszervezetek és pártok képviselőivel. Jelen voltak: Novac Valeriu, az ARLUS bukaresti központjának a kiküldötte, Nikolaev kolozsvári szovjet alkonzul, az ARLUS kolozsvári főtitkára, Torda vármegye főispánja, a Román Munkáspárt kiküldöttei, Torda vármegye országgyűlési képviselői, a hadsereg a szakszervezetek, az ifjúság képviselői.

bontthatatlan barátságra és szövetségre, amely a Román Népköztársaság népét a szovjet néphez fűzi.

Ezután Nikolaev alkonzul üdvözölte a kongresszust. Hangzott, hogy semilyen ellenséges mesterkedés nem törheti meg a szovjet és a román nép 1944. augusztus 23-án vértel megkezdett szovjetországi hadseregének az áldozata és győzelmévéért nyerték meg függetlenségüket és szabadságukat s léptek a szocializmus útjára.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után Popa Alexandru főtitkár felolvasta a megyei szervezet élénk tevékenységéről szóló jelentését. Dacičov elnök ismertette az ARLUS II. bukaresti kongresszusának a feladatait, majd megválasztották a kongresszus kiküldötteit Berde Béla képviselő és dr. Tóth Gyula titkár személyében.

Naponta huszezer iskolai füzetet készít a kolozsvári Grafikai Üzem

KOLOZSVAR. — A szerkesztőségünk naponta huszezer iskolai füzetet készít a kolozsvári Grafikai Üzem (volt Minerva) könyvkötészet ablakai az éjszakai órákig világosak. Két váltásban dolgoznak itt a szakmunkások: éjjel, nappal füzeteket készítenek az elosztóba. Fenn a vasműhelyben is hasonló a helyzet. A gépteremben pedig olyan lázas ütemű és fokozott a munka, hogy a szedőket kénytelenek a munkát nem is szabad zavarni. A nyomdaüzem vezetője beszél a készülő tankönyvekről.

HAT TANKÖNYV KÉSZÜL

a szedőtermekben és könyvkötészetben. Első és másodosztályú számtankönyv, III. osztályos természet, VIII. osztályos sikkertan, VII. osztályos mértan és az ember bonctana című munka.

A tankönyvek műhelyéből a könyvkötészetbe látogattunk el. Itt kötik a tankönyvek mellett a sok ezer füzetet is. Már ég a villany. Délután 3 óráig éjjel 11-ig folyik itt a munka megállás nélkül. Az esti csoporthoz kilencen dolgoznak. Könyvkötő szakmunkások vagy amennyiben főiskolai környében végzik a tisztá, szép és érdekes munkát. S a füzetek zsebébe fehére lapokat elcsipkés terméket és tornyokban halmozódnak papírok, asztalok.

HUSZEZER FÜZET NAPONTA

A termelés óriási. A vonalzókból lekerült ívkből 20 ezer füzet készül naponta.

Végigjárjuk a munka fázisait je-

lentő asztalokat. Az első asztalnál Kádár Jánosné és Hárs Jánosné számolják az íveket. Gárpár Sándorné, Stefán Andrásné és Kondás Stefánia hajtogatják az ívet gyakorlati kézzel. Két fiatal lány: Fehér Éva és Földvári Kátó a fűzőgép mellett ülnek s végül Ternyei Erzsébet fedőlapokba illeszti az összevárt füzeteket s azokat összekapcsolja a borítókkal. Innen már csak az úgynevezett „vágóba” kerül a füzet.

Tíz, husz és ötven lapos füzetek készülnek itt nagyon szép kivitelben. A munka vezetője Csizsár László ezeket mondja:

— A vonalzógép 15 ezer ívet termel naponta. Nekünk is követni kell ezt az iramot. 15 ezer 70x100-as ív kerül ide, ebből készülnek az ívök. Ezzel együtt a fűzőgép bekötésébe vállalata el a mi üzemünk. Ebből eddig 300 ezer van készen. Minden törekvésünk az, hogy határidőn belül készítsük el, a lehető leghatékonyabban. A papír, valamint a fedőlap nagyszerű minőségű s az új füzetek rendkívül olcsók lesznek. A tavalyi 100—120 lejes füzet az idén 20—30 lejes áron kerül forgalomba. S számunkra külön öröm, hogy ezeket a füzeteket a dolgozók gyermekei ingyen kapják. Azok a gyermekek, akik számára ma nyitva minden iskola és minden ut...

A könyvkötőknél rábólintanak és szorgalmas kezükben tovább hajlik, sorakozik a rengeteg hófehér papírlap, melyre nemsokára gyermekkezek írnak kerek számokat és betűket...

A magyar országgyűlés elfogadta a Magyar Tudományos Tanácsról szóló törvényjavaslatot s ennek alapján a köztársasági elnök a közeljövőben kinevezi a tanács tagjait. A tanács legfőbb feladata a tudományos szervezés. E feladatot elemelve, a „Forum” folyóiratban, Erdős Tamás többek között ezeket írja:

„A magyar tudomány szervezését a külföldi tapasztalatok és a sajátos magyar követelmények figyelembevételével újja kell építeni. E munkát megszervező tervszerűséggel kell végezni. Össze kell hangolnunk egyes tudományágak terveit egymással és az egész magyar tudomány terveit az országot építő egyéb tervekkel... A tanács legelső feladata, hogy tiszta képet nyerjen a jelen helyzetéről. Számba kell vennie a rendelkezésre álló tudósokat és kutatókat bel- és külföldön... A következő feladat az érdemes és rászoruló tudósok azonnali megsegítése... A tanácsnak ki kell dolgoznia a magyar tudományok élet fejlesztésének nagyvonalú terveit... a tanács el fogja készíteni a több évre szóló átfogó jellegű „országos tudományos tervet”. E terv gondoskodik a magyar tudomány korszerűsítéséről. Biztosítja a kutatóképzés személyi és dologi feltételeit. Meghatározza a magyar tudomány természetes súlypontjait. Kifejleszti a tudomány és a gyakorlati élet közti egészséges kapcsolatot... A tanács a mi-

niszterelnök felügyelete alatt áll...”

Két név mélyen bevésődött az észét népi emlékezetébe: a nagy észet költő Johannes Barbarus és Johannes Vares, az Észet Szocialista Tanácsköztársaság első elnökeinek a neve. A két név egy embert jelöl: Johannes Vares. Piarnu kivárosi orvos választotta írói álnévül a Barbarus nevet.

Vares 1890-ben földműves családban született. Az 1905-évi forradalmi események s a balti országok parasztfelkelése döntően befolyásolta az akkor még diák Vares politikai szemléletét. Az orosz művelődés vezéreszé a kievii egyetemre vezetett, amelynek orvosanhallgatója lett. Orvosként részt vett az első világháborúban, majd a háboru végeztével visszatért szülővárosába, ahol minden tudását s erejét a földmunkások szolgálatába állította. Ritka szabad óráiban a költészetnek élt.

1933-ban mikor Észak-országot fasiszta államcsiny fenyegette, Barbarus haladó író társával nyíltan tiltakozott a veszély ellen. 1936-ban megszervezte Észak-országot a Spanyol Köztársaságot támogató mozgalom. Barbarus Vares 1940 óta az Észet Köztársaság elnöke volt. 1946-ban bekövetkezett korai halála nagy politikustól, kitűnő orvostól és tehetséges költőtől fosztotta meg az észet népet.

Johannes Barbarus 1920—1946 között írt, válogatott költeményei 1947-ben gyűjteményes kiadásban jelentek meg Moszkvában.

Megnyilt

„A mi könyvesboltunk” Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Nagyszámú Dejeu Dumitru a Román Munkáspárti közönség jelenlétében megnyitott könyvesboltot Kolozsvárt. Sok sikert kívánt a törtézőn délután a Román Munkáspárti könyvtárhoz, a „Libraria Nostra” — „A mi könyvtárunk”. Jelen voltak Horia Marian megyefőnök, Dejeu Dumitru és Heves Ferenc, a Román Munkáspárti megyei titkárságának tagjai, Nagy István író, nemzetgyűlési képviselő, Deac Vasile polgármester, Veress Pál polgármesterhelyettes, Petrovici Emil dr., a „Babes” tudományegyetem rektora, továbbá a demokratikus szervezetek, az intézmények és az üzemek képviselői.

Az avatóünnepséget Gál Mihály nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd rámutatott arra, hogy a most megnyitott könyvesbolt nem üzleti célokat szolgál, hanem a széles népi tömegek művelődését.

káspárt megyei vezetősége nevében beszélt. Sok sikert kívánt a könyvesbolt munkájának, a tömegek felvilágosítása, helyes nevelése, s művelődési színvonalának növelése érdekében. Zörgő Benjámin dr. egyetemi tanár a Bolyai Tudományegyetem nevében szólott, majd Petrovici Emil dr. a Babes egyetem üdvözletét tolmácsolta.

Deac Vasile, Kolozsvár polgármestere román és magyar nyelven a város lakosságát nevében üdvözölte a könyvesboltot, mely a kultúra, a marx-leninista elmélet terjesztésével szolgálja az együtt élő népek barátságát. A rövid beszédek elhangzása után a résztvevők megemlékeztek az üzletet, mely közel 15 ezer kötettel, s több vasúti kocsis papírral, hamon a széles népi tömegek művelődését.

A Magyar Népi Szöveleltség Kulturfestje

Sigmond Lajos tanár, a MNSz első kerületének kulturfelelőse, már két estétig meg tudta töltetni érdeklődőkkel a Zeneművészeti Főiskola dísztermét.

Izzéssel ésszedlított változatos műsor jellemzi ezeket az összejöveteleket melyeken városunk legjelentősebb előadói szerepelnek. Ismeretterjesztő előadás, zene, számok, tánc és szavalat váltakoznak a kultúresten és így mindenki megkapta az érdeklődéskörmének megfelelő műsorszámot.

A műsort Sigmond Lajos értékes bevezetője előzte meg, majd Varga Lajos két gondokaszama (Csajkovszki és Becker) kapta meg a hallgatóságot. Sigmond Márta énekesnő dalművésze (Eisikovits, Schubert, Debussy) osztatlan tetszést aratott.

Balogh Ferencnek nagy sikere volt Bartók két szízen előadott hegedűszerepményével míg Jaga-

mas János zenekonzerualórium igazgató vezetésével egy kamarazenekar értelmesen játszotta Gárdonyi Zoltán zenekari szvitjének két tételét. A sikerült mű befejezését meg kellett ismételni.

A MNSz első kerületének vezéreszé is bemutatkozott egy szépen elénekelt Bárdos-karművel. Az énekkart Sigmond tanár szervezte és vezényelte. Szép volt a közös ének is, melyet Solymossy Viola vezetett.

Nagy szeretettel és megértéssel fogadják a Takács Anna által remekül elmondott székely balladát, valamint a László Gerőtől annyi érdelemmel és hittel szavalt Ady-versket.

Igen ügyesen és tehetségesen táncolt egy székely táncot a Balogh Éva—Fábán Béla együttes.

A zongorakíséretet Szabó Ica és Utó Mária látta el kitűnően.

Mozik műsora:

KOLOZSVAR:

CAPITOL: A kis iskoláslány.
FORUM: Satriel tanítónő. Magyar feliratokkal. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény. Előadások minden nap 3, 5, 7, 9 óráig. Vasárnap délelőtt maj. POPULAR: Egy nap az új világban.

SELECT: Bünös bűn nélkül. Október 1-én szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.

URANIA: Tempó családros.

NAGYVÁRAD:

CORSO: Virradattól napestig. 5, 7, 9.

SCAIA: Tengeri sasok. 5, 7, 9.

TRANSILVANIA: A tengeren le-

Bevin támogatói eltulozzák

a nagyhatalmak közötti ellentéteket és megkísérik mesterségesen fenn- tartani a háborus hangulatot

— állapította meg Manuilszki, az Ukrán szovjet- közársaság k.küldötte az ENSz közgyűlésén

PARIS. (Rador.) Az ENSz közgyűlés szeptember 29-iki teljes ülésén felszólalt Manuilszki, az ukrán küldöttség vezetője. Kimutatta, hogy a szovjet küldöttség vezetőjének javaslata a fegyveres erők és a fegyverzet csökkentéséről, valamint az atombomba betiltásáról, értékes hozzájárulás a béke megerősítéséhez és mindenben megfelel a népek reményeinek.

Bevin cinizmusa

— Az Ukrán Szocialista Tanács köztársaság küldöttsége — folytatta — nem tartja szükségesnek Bevin urnak a Szovjetunió népei ellen intézett támadásánál időzni, amelyet azért indított, hogy elvonja a közgyűlés figyelmét a szovjet kormány fontos javaslatáról. Bevin ur ellenséges magatartása a Szovjetunióval szemben már régen ismeretes. Az ilyen támadások azonban semmiféle kárt sem okozhatnak azoknak, akik ellen irányulnak. Ez csak a szerződés kompromittálása. Mondanom sem kell, milyen cinikusan hangzanak Bevin szavai, aki atomháborúval fenyegetőzött s ugyanakkor megkísérelte, hogy egy ilyen háborúból következő minden bonyodalomért a felelősséget ne a valódi kezdeményezőkre és provokátorokra hárítsa, hanem azokra a hatalmakra, melyek bátran ellenállanak az angol-amerikai blokk atompolitikája által diktált támadó terveknek.

— Egyetlen, népével és a világközvéleménnyel szemben felelősséget érző államférfi sem volna szabad, hogy ilyen, a közgyűlés 1946 november 3-iki határozatával ennyire nyíltan ellentmondó nyilatkozatot tegyen, mint azt Bevin tette — mondotta ezután Manuilszki.

A HIRHEDT BARUCH- TERV

Az atombizottság tevékenységét felemlítve, Manuilszki világosan kimutatta, hogy a szovjet kiküldött tevékenyen közreműködtek a bizottság munkájában, miáltal az angol-amerikai blokk képviselői szárdékosan lehetetlenné tették minden közéletet a Szovjetunió és az Egyesült Államok álláspontja között. A szovjet kormánynak az atomfegyver betiltására vonatkozó 1946 június 19-iki egyezménytervezetét, és az atomenergia ellenőrzésére vonatkozó 1947 június 11-én kelt javaslatát, az angol-amerikai blokk képviselői minden vita nélkül visszautasították. A maga részéről, az Egyesült Államok küldöttsége 1946 június 14-én benyújtotta az ismeretes Baruch-tervet. A szovjet kiküldött együttműködött a bizottságban, bár a Baruch-terv kezdetlől fogva hitvány volt. Ez a terv, az uránium és thorium lelőhelyek fölötti nemzetközi ellenőrzés megszervezésének álarca mögött valóban a főbb országok gazdasági életének az amerikai ellenőrzés által való bifortlását készítette elő.

AMIT BEVIN ELFELELT

— A közvéleményt képviselő szervek között — folytatta — Manuilszki —, amelyek szembefordultak a Baruch-tervvel, ott volt az Angliai Tudósok Szövetségének végrehajtóbizottsága is. Bevin mindezeket elfelejtette. Ma úgy mutatja be a kérdést, mintha az atombizottság tevékenységének megszűntetésére a Szovjetunió „makacs magatartása” miatt került volna sor. Példaként „makacs magatartásról” Bevin idézte a Szovjetunió visszautasította Byrnes javaslatát, hogy a Szovjet-

— Amint világosan kiderül Bevin ur beszédéből — mondotta Manuilszki — a szovjet javaslat az angol-amerikai blokk ellenállására talált, amely igyekszik megőrizni az Egyesült Államok számára az atomfegyver gyártását, minden ellenőrzéstől mentesen, valamint korlátlan lehetőséget az angol és amerikai hadsereg létszámának felemelésére.

unió, az Egyesült Államok és Nagybritannia kössenek negyvenéves szerződést a német támadás megelőzésére.

A külügyminiszterek Tanácsának 1946 július 9-iki ülésén Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere a következőket mondotta az amerikai javaslatl kapcsolatosan: „A terv vizsgálata a biztonság megszilárdítására vonatkozó rendszabályok teljes elégtelenségét mutatja a Németország részéről jövőben belátható támadás megakadályozására.”

A VILÁGKÖZVÉLEMÉNY KIHÍVÁSA

Manuilszki ezután leszegelte, hogy Bevin tudja: az amerikai javaslat figyelmen kívül hagyja a népek tartós békéjének és biztonságának elsőrendű feltételeit és ellentmond a szövetségesek által előzőleg hozott közös határozatoknak. A brit külügyminiszter ösztönzte nyilatkozata, amelyben elismeri az atomháború lehetőségét és Nagybritannia fegyverkezésének növekedését, a világközvélemény kihívását jelenti és csapás az Egyesült Nemzetek Szervezete számára, melynek főfeladata a béke és a biztonság megszilárdítása.

— Az ilyen beszédekkel — folytatta az ukrán kiküldött — Bevin ur és az őt támogató körök eltulozzák a nagyhatalmak közötti ellentéteket s megkísérik mesterségesen fenntartani a háborus hangulatot, terjesztve a kétséget a nagyhatalmak együttműködésének lehetőségében. Vajjon közömbösen nézhetik-e a népek, hogy az Egyesült Államok ma 489 katonai támaszponttal rendelkezik, amelyek lehetővé teszik számára a Földközi-tengeri medence, Középfrika, a latinamerikai és a távolkeleti országok, valamint a csendes-óceáni térség ellenőrzését?

TEPTEIK UTÁN KELL MEGTÉLNI A KOR- MÁNYOKAT

Tanulva a háború és a háború utáni korszak tapasztalataiból — mondotta ezután Manuilszki — az egyszerű emberek ma már tudják, hogy a kormányokat nem szavak, hanem tetteik szerint kell megítélni. Látnak, kik azok, akik a békét védelmézik és kik azok, akik ellátással fenyegetik. Miatt a világ egyik részében felemeli fejét a reakció, a demokrácia erői egyre inkább megerősödnek a másik részében. Miatt új háborús tüzfészek támadnak és máris háborukat folytatnak a világ egyik részében, a béke és együttműködés a nemzetek között szabállyá vált a világ másik részében. Itt az embereket a béke építő munka foglalja el.

— A gazdasági újjáépítés — mondotta ezután Szovjet-Ukrajna képviselője — az Egyesült Államok reakciós körök által szervezett gazdasági blokk ellenőrző Kelet-Európában gyorsabb ütemben folyik, mint az ugynevezett Marshall-tervbe tartozó nyugateurópai országokban. Itt senki sem szaladgál dollárak után és senki sem itéli visszafeljődésre a nemzeti ipart, hogy megkapják a háború után fölülregeen maradt amerikai árut. Bevin, aki dicsőítette a

Marshall-tervet, náának is jobban tudja, hogy milyen rombolóak e terv alkalmazásának következményei Anglia hajóépítő iparára, Olaszország gépiparára és sok más nyugateurópai ország más gazdasági ágazataira. Mind e nyilvánvaló tények ellenére, kísérletek történnék annak bizonyítására, hogy a Szovjetunió és az új demokráciák országai a felelősök a nemzetközi kapcsolatok feszültsége miatt.

AZ EURÓPAI VÁLSÁGOT ANGLIA ÉS AZ USA PRO- VOKÁLTÁK KI

— Ha valaki felelős Németország és Európa feldarabolásáért — szegte le Manuilszki —, úgy a felelőssége elsősorban az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányára hull, akik kiprovokálták a jelenlegi európai válságot.

— A szeptember 25-iki ülésen a szovjet javaslat körül folyó viták — folytatta nagyhatású beszédét Manuilszki — megmutatták, hogy az ENSz közgyűlése válassza el a háborus utáni politikát, vagy pedig a Szovjetunió javaslatában foglalt békepolitikát mellett szavaz. A szovjet javaslat ellenfelei nehezen uasíthatják szentöl-szamba vissza a szovjet javaslatot, mivel ezeket az egész világ közvéleménye ismeri. Éppen ezért a fegyverkezési verseny híveit előszedik a lomtárakból azt az elmeletet, hogy megfelelő biztosítókat kell szerezni, mielőtt sor kerülhet a fegyveres erők egyhammádvál való csökkentésére. Ugyanezt a teljesen hamis tételt használták a szomorú emlékü Népszövetségben a Szovjetunió javaslatának eltemetése az általános lefegyverzésről, majd a részleges lefegyverzésről. Ezek a módszerek azonban nem fogják már többé félrevezetni a békére vágyó széles népi tömegeket. Az egész világ népei megértik, hogy a szovjet javaslatok tényszerű hozzájárulást jelentenek a béke ügye és a nemzetek biztonsága számára s valódi és megfelelő biztosítékát jelentik a biztonságuknak.

— Az Ukrán Szocialista Tanácsköztársaság küldöttsége — mondotta végezetül — mindenben támogatja a Szovjetunió javaslatát, azzal szilárd hittel, hogy ez a javaslat mindenben megfelel valamennyi ország alapvető érdekeinek.

A kormány háborus politikája ellen mozgósítja Anglia népét az Angol Kommunista Párt

LONDON. (Rador.) — Az Angol Kommunista Párt Végrehajtóbizottsága nyilvánosságra hozott határozatában felszólítja az angol népet, hogy kérje a kormánytól: vizsgálja meg a fegyverkezés csökkentését, ről és az atomfegyver betiltásáról szóló szovjet javaslatot.

„A nyugati hatalmak — monlja a továbbiakban a határozat — megszakították a Berlinre vonatkozó tárgyalásokat. A nyugati államot államot szervezik, ugyanazokat a tényezőket támogatva, melyek annakidején hatalomra segítették Hitler. A Szovjetunió az egységes, demokratikus, Németországgal szembeni bármilyen békeszerződés népi érdeke. Angliai és amerikai befolyásos emberek háborúval fenyegetőznek. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének széthasadását és egy olyan katonai szövetséggel való helyettesítését kérik. Kormányunk támadóháborút folytat a maláj nép ellen. Hazánkat eladták az amerikai imperializmusnak, háborús támaszponttal a szocializmus és demokrácia elleni háború számára.”

„Ez a bűnös háborus politika — folytatódik a határozat — aláás: a Anglia gazdasági újjáépítését. Az életszínvonal süllyed, miatt a termelés emelkedik. A fegyverkezés minden öt tagu munkáscsaládnak 70 fontsterlingbe kerül évente, azaz heti hét sillingbe. Az új fegyverkezési terv még nagyobb áldozatokhoz és hiányokhoz, az adók és az árak emelkedéséhez fog vezetni.”

Az Angol Kommunista Párt határozata azt kéri, hogy indítsanak mozgalmat egész Angliában a jelenlegi kül- és belpolitika megváltoztatására.

NEWYORK. (Rador.) — Henry Wallace, a Haladó Párt elnöke eltiltja a texasi Dallasban tartott beszédében az „időszakonként ismétlődő háborus pánik” okairól beszélve vizsgálat megindítását javasolta. Egy ilyen vizsgálat ugyanis megállapíthatná tárgyilagosan a jelenlegi válság és a nagy törsztek közötti kapcsolatokat, melyek igyekeznek megőrizni „a hadilipar megszerzését nagy profitját és a magas árakat”.

Szocialista munkaversenyben a „Helios” dolgozói

63 százalékban fokozták a kötöttárak gyártását

KOLOZSVÁR — Az ország dolgozói minden üzemben a termelés fokozását vállalták magukra. A November 7-iki Szocialista Forradalom évfordulójának megünneplésére munkaversenyre léptek egymással.

A kolozsvári államosított „Helios” kötöttárúgyár dolgozói a nagy szocialista forradalom évfordulójának tiszteletére beindított munkaverseny folyamán 615 kiló nyersanyag feldolgozását, 2088 vegyes kötöttáru elkészítését és 1860 pár harisnya előállítását vállalták magukra, ami 94 kötöttáru és 88 pár harisnyát jelent naponta.

Az üzem dolgozói átérzeve a munkaverseny fontosságát min-

den erejükkel a termelés fokozására fordítják. Így elérték azt, hogy a magukra vállalt tervet túlteljesítik, 63 százalékkal fokozták a gyártott kötöttáru mennyiségét, a harisnyákat 6 százalékkal. Két százalékkal csökkentették az üzemi költséget és 5 százalékos fűtőanyagmegtakarítást valósítottak meg, ugyanakkor 2 százalékkal csökkentették a hulladékanyagot.

A Helios kötöttárúgyár dolgozói nem elégednek meg ezekkel az eredményekkel. Újabbakat akarnak megvalósítani tovább fokozni a termelést, biztosítani a dolgozók minél jobbani ellátását.

Átcsereik a régi fegyvertartási és fegyverviselési engedélyeket

KOLOZSVÁR — A központi rendőrség fegyvertartási irodája a fegyvertulajdonosok tudomására hozza, hogy fegyvertartási és viselési engedélyeket kötelesek újmintájú engedélyekre átcsereíteni. Minden egyes fegyver után a központi rendőrség fegyverirodájához benyújtandó kéreéshez a következő okmányokat kell csatolni: 1. a régi fegyvertartási engedélyt vagy ideiglenes fegyvertartási és fegyverviselési igazolványt; 2. újkeletű erkölcsi bizonyítványt (cazier judiciar), amelyet a fegyverviselési és fegyvertartási engedély átcsereítése céljából adnak ki; 3. 2 darab 4x4 cm-es újkeletű fényképet; 4. a 203. számú postatakarékpénztári csekk számlára befizetett, 100 lejről szóló beványt. A nyomtatvány díját a rendőrség főigazgatóságának (Directia Generala a Politiei) kell befizetni; 5. a 300 lej összegű bélyegilleték befizetését igazoló nyugtát. Az összeget a pénzügyminisztérium számlájára a pénz-

ügyigazgatóságon kell befizetni.

A vadászfegyverek tartási és viselési engedélye iránti kéreésekhez be kell mutatni a Román Népköztársaság vadásztársasága által kiállított vadászfegyvet is.

A fegyvertartási és fegyverviselés iránti kéreések benyújtási határideje 1948 október 20, amely idő után érkezett kéreéseket nem veszik figyelembe, az ilyen fegyvertartási és fegyverviselési engedélyek semmiek és azoknak tulajdonosai ellen jogtalan fegyvertartás és fegyverviselés címén büntető eljárást indítanak a 190—1947. számú törvény rendelkezési értelmében.

A kéreéssel egyidejűleg a kérelmezők kötelesek megfelelő nagyságu iratgyűjtő borítékot is csatolni. A központi rendőrségen az érdekeltek rendelkezésére áll a hivatalos kéreésnyomtatvány.

Százezer főnyi Kuomintang-hadsereget morzsolta fel a győzelmes csinani csatában a kínai néphadsereg

ESZAK-SENSHI (Rador) — Csinan felszabadításáról érkező legújabb jelentések beszámolnak arról, hogy a legnagyobb győzelemről van szó, amelyet valaha is aratott egyetlen csatában a felszabadító kínai néphadsereg.

A nyolc napig tartó csatában a százezer embert számláló Kuomintang hegyőrség teljesen morzsolódott. Ezek között voltak a Kuomintang santungi hadsereg bizonyos amerikai repülőgépek-
kel, légi uton szállított, csapatok is. Különösen figyelemreméltó az a tény, hogy a Kuomintang csapatainak egyrésze csatlakozott a népi hadsereghez.

A mintegy kétszáz ezer lakosú Csinan Santung tartomány fővárosa és Kína egyik legnagyobb városa. Csinan városában székel a Kuomintang santungi hadseregének vezérkara.

gének vezérkara.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249 szám alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díj 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 40.625.

FELVÉTEL A KOLOZSVÁRI ÓVÓNÖKÉPZŐ ISKOLÁBA. Az óvónöképző iskolába felvételt bármely középfokú iskola VIII. osztályát végzett növendékek (elméleti liceum, ipariskola, kereskedelmi iskola vagy tanítóképző). Felvételt folyamatlanul 17-35 életév közötti személyek. A beiratkozás október 5-ig tart, Kolozsvár, Petőfi-utca 6. szám alatti iskolaépületben. A tanfolyam befejezésével óvónői diplomát szereznek az iskola növendékei. Az óvónöképző iskola bentlakással működik.

A KÖNYVELŐK ÉS HITES KÖNYVVIZSGÁLOK testületének kolozsvári szervezete felhívja tagjait, hogy október 3-án, vasárnap délután 10 órakor jelenjenek meg a kereskedelmi és iparkamara disztermében megartandó értekezleten.

3660 METER MAGASSÁGBAN a tenger színe felett meteorológiai megfigyelő állomást építettek a Szovjetunióban, Kuzbégben. Az állomás nehezen közelíthető meg, az új leghosszabb szakában az ott dolgozó tudósok csak rádió útján érintkezhetnek a külvilággal.

FARKAS VAGY DOBERMANN KUTYÁT KERESÜNK SÜRGŐSEN MEGVÉTELRE, 2 ÉS 3 ÉVES ÉLETKOR KÖZÖTT. CIM A „VILAGOSSÁG” SZERKESZTŐSÉGÉBEN.

A RDNSZ ma, pénteken délután 6 órakor 490 nő részvételével nagygyűlést rendez. A gyűlés határozatait írányrendkívül nagy az érdeklődés.

KÉT HALALOS GYERMEKALDOZATOT követelt, Nagyváradon egy gyors iramban robogó teherautó, amely hirtelen bekanyarodott a Közép-utca felől az Anonimus-utca felé. Az utcán áthaladó Jurenszko István 4 éves, Jurenszko Lajos 6 éves gyermekek a teherautó kerekai alá kerültek. Jurenszko Lajos még a helyszínen szörnyethalt, míg testvére a kórházban szenvedett ki. A rendőrség a gázoló sofőrt letartóztatta.

OKTÓBER 24-ÉN este a RDNSZ rendezte Halmos György hangversenyét. A hangverseny napján bál is lesz.

SZOMSZÉDJA SZÉNAJÁT GYÚJTOTTA FEL Campian Gheorghe humorista — biharmegyei — lakos. A gyújtót a csendőrség letartóztatta és átadta a nagyváradi ügyészségnek.

A RDNSZ októberi munkaprogramjában szerepel a jövő héten megartandó nagy gyűlés, melynek során a RDNSZ napközi otthonai számára pénzt és élelmet gyűjtöttek a házról házra járó női.

A NAGYENYEDI ÁLLAMI MAGYAR lannyelvű liceum igazgatósága ezután közli az érdekeltekkel, hogy a IX. osztályba még van egy hely, mint fia tanulók részére férőhely. A tanulók részére internátus is van.

A KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG bünygyi osztálya letartóztatta Gáll Ilona Kolozsvár, Anonimus-utcai lakost, aki Kolozsvárt és Marosvásárhelyen számos betörést követett el.

A RÉVI VIZIEROMU építésének előmunkálatait megkezdték. Az új munkatelepen dolgozó munkások hozzáállták a barokk felépítéséhez.

A kolozsvári MNSz hírei:

Október 1-én, pénteken este 7 órakor szervezőbizottsági ülés és rendezési ülés a Molotov-utca 16. szám alatti színházban.

Október 3-án, vasárnap délután 5 órakor az Írlesz telepi tagozat taggyűlése a Máramaros-utca 187. szám alatti színházban.

NAPI 1300 PÁR CIPŐ ELKESZÍTÉSÉT vállalták magukra 900 pár cipő termeléssel szemben a nagyváradi Solidaritetea cipőgyár dolgozói a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának megünneplésére.

SERTÉSHIZLALDÁT létesít a szatmári „Május 9” városi étterem a dolgozók minél jobb ellátására. A szatmári városi vendéglő kezdeményezése követendő példa.

UTONÁLLÓK MEGTÁMADTAK a Kapnikbánya felé vezető úton Sas Angéle és Trifoi Ana odaváló illetőségű földművelőasszonyokat, akiket súlyosan megsebesítettek és kirabolták.

FELKÉSZÜLT A TERMELESERE a marosvásárhelyi „Bernát Andor” cukorgyár. A gyár dolgozói a nyár folyamán kijavították a gépeket, az új répatermés feldolgozására minden előkészület megtörtént.

A TEMESVÁRI VULKÁN GUMIGYÁRBAN az államosítás óta fokozottan emelkedik a termelés. Az elmúlt hónapban 86 százalékkal haladták túl a termelési tervet, 8 százalékkal csökkentették a selejtárat.

VERSENYRE HÍVTA KI a bányai cukorgyár az ország összes cukorgyárait. A szociális munkaverseny pontjai a több és jobb termelés, valamint a munkafegyelem megerősítése.

ÖNKÉNTES MUNKÁVAL RENDBEHOZTÁK a bodosi iskola, az óvoda és kultúrház épületeit, a Magyar Népi Szövetség, a Demokraták Nők Szövetsége és az Ifjúsági Szövetség kezdeményezésére.

397 VETŐMAGTISZTÍTÓ ALLOMÁS működik Maros megyében. Eddig 769 tonna vetőmagot tisztítottak meg és csáváztak.

*** HÁZASSÁGI HÍR.** Rácz Magdolna és Konecsny Lajos október hó 2-án, szombaton délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a Magyar-utcai református templomban.

*** BUZDOGÁN ILONKA** és Bartha László tanár, október 2-án fél 6 órakor tartják esküvőjüket a főtéri templomban.

*** ORVOSOK FIGYELMÉBE!** Felhívjuk az összes orvosokat, hogy 1. év október 2-án, szombaton este 6 órakor a II. Belgyógyászati Klinika nagytermében tartandó rendkívüli gyűlésen jelenjenek meg. Témakör: 1. Adózási könyvek kérdése (Carnete fiscale). 2. Orvosok életbiztosítása. — Kolozs megyei Orvostudományi vezetősége.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK I. osztályának szeptember 23-án és 24-én megtartott húzásának eredményei: A 67.560 számú sorsjegy 1 millió lejt nyert. A 10.025 számú sorsjegy 500 ezer lejt, a 23.725 számú sorsjegy 200 ezer lejt, a 49.677 számú sorsjegy 100.000 lejt, a 25.989 számú sorsjegy 50.000 lejt, a 78.214 számú sorsjegy 50.000 lejt, a 17.005 számú sorsjegy 25.000 lejt, az 53.688 számú sorsjegy 25.000 lejt, az 56.685 számú sorsjegy 25.000 lejt, a 67.511 számú sorsjegy 25.000 lejt nyertek. Kihúztak ezenkívül 2490 darab 2000—25.000 lejtig terjedő nyereményeket. Az osztálysorsjáték II. osztályának húzása október 24-én és 25-én lesz. A fenti eredményekért felelősséget nem vállalunk.

A „FIERUL” Állami Vasúzet

ezután hívja fel azonos címet, aki e hó 27-én a 8191 számú bannal 2651 lej értékben edényáruat vásárolt, hogy sziveskedjen a vasúzet ültés-számláját lefizetni egy 500 lejes léves többlet lefizetés visszatérítése végett

Asztali teniszlabdát gyártanak Kolozsvárt

KOLOZSVÁR. — Csendesen húzódik meg az üzem hátul az udvaron. A gépek szokott zaja sehol sem hallatszik. Mintha egyszerű lakóház udvarán lennénk. A munka mégis folyik és eredmény is mutatkozik. A Celuloid árugyár Hosszu-utca 35. sz. alatti épületében keressük fel az igazgatóját, Feuerstein Bernádót.

A beszélgetés során elmondja, hogy az üzem nyersanyag hiánya miatt sokáig nem tudott eredményes munkát felmutatni. Hosszu ideig kísérleteztek, hogy a hiányzó nyersanyagot — amit külföldről szállítottak — pótolják. Sikertült új eljárással a használt celuloidot feldolgozni. Ezzel helyettesítették a hiányzó nyersanyagot. Egy évi kemény munkába került, de az eredmény nem maradt el.

Az üzemet tekintjük meg. Egy teremben dolgoznak a munkások. Mindössze heten vannak. Az asztalon különböző színű celuloid hever szétszórtva a dobozokban. Kuszált mozi-film fekszik a földön. Ezekből készült a celuloid.

— Egyelőre ping-pong labdát és gyerekjátékokat készítenek — tájékoztat az igazgató —, de rövidesen megkezdjük a szappantartó és fogkefék gyártását is. Állandóan kísérletezünk, hogy tökéletesítsük az előállítási eljárást.

A fehér kis labdák útját követjük. A lemezből kivágják, majd prések

alá kerülnek a kerek darabok, hol gombólyú formát kapnak. Ragasztás után kifújják és csiszolják. Készen van a labda, csak fényezni kell.

— Ezek a labdák csak ütögetésre felelnek meg — mondja az éppen ott tartózkodó Lusztig Ambrus könyvelő. — Az általunk előállított celuloid lemezt használt röntgen film lemezzel ragasztjuk össze s akkor kemény és ellentálló labdát kapunk. Az ilyen labdát már versenylabdának is lehet használni.

Fekete celuloid lappal és stancolóval a kezében Janicsék Lajos, az üzemvezető jön. Borotványvetel akar kivágni. Prés alá teszi s kivágja. Tőle is érdeklődünk. Elmondja, hogy nemrég a katonasággal tár-

gyalást folytattak. Nagyobb mennyiségű sapka szemellenző gyártására rendelkeznek be. Ha sikerül a tervet közös nevezőre hozni, akkor már a jövő hónap 15-én megkezdik az ellenzők gyártását. 30.000 darabra lesz szükség. Havonta 5000 darabot elő tudnak állítani.

A másik teremben készül a celuloid. Kerek fémlapra öntve keményedik meg. Az igazgató maga dolgozik vele. Az asztalon már több celuloid lap vár a feldolgozásra. Ping-pong labda lesz belőle. Nemrég még nem lehetett hozzájutni a nyersanyag hiánya miatt. Ma már van. Tömegsporttá lehet fejleszteni az asztali teniszt. Egy év munkája nem repült el eredménytelenül.

Verepatakon megtartották a MNSz tisztújító választást

VERESPATAK. — (Levelezőnk től.) A Magyar Népi Szövetség verepataki szervezete az elmúlt vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését. A megyei szervezet részéről Kovács Jenő vett részt a választáson, aki ismertette azokat a szempontokat, melyeket az új vezetőség összeállításánál figyelembe kell venni. Vackler József, a megyei vezetőség tagja, a

szervezeti élet kimélyítésére adott sok hasznos utalgaztást.

Az új vezetőség megválasztása után a közgyűlés helyi vonatkozású kérdések feldolgozásával foglalkozott. A gyűlést műsoros délután követte, melynek műsorszámait a Magyar Népi Szövetség közművelődési csoportja szolgálta.

Világosság sport

Kijelölték a vasárnapi NB I., NB II. és C liga mérkőzések játékvezetőit

Kolozsváron Bartolomeu, Nagyváradon Bogdan, Bukarestben Fianu vezet a Petrolu—CFR Kolozsvár mérkőzést

BUKAREST. — Az NB I. vasárnapi, hetedik fordulójára a Játékvezető Testület a következő bírókat küldte ki:

Kolozsváron: Universitatea—Medgyesi MSC, vezető Bartolomeu (Bukarest). Határjelzők: Bindás és Puscaru.

Nagyváradon: ICO—Dinamo Bukarest, vezető Bogdan (Szatmár).

Bukarestben: Petrolu—CFR Kolozsvár, vezető Fianu (Bukarest), CFR Bukarest—Jiul, vezető Alexandru (Bukarest).

Marosvásárhelyen: RATA—CFR Temesvár, vezető Kroner Emil (Bukarest).

Aradon: ITA—Hadsereg, vezető Dragomirescu (Ploesti).

Temesváron: Politechnica—Metalchimic, vezető Speranu (Bukarest).

Az NB II. második csoportjának játékvezetői a következők: **Kolozsváron:** Dermata—CFR Nagyvárad, vezető Ionescu (Marosújvár). **Brádon:** Mica—CFR Arad, vezető Stan (Temesvár). **Turnu-Severinben:** CFR—Sodronyipar, vezető Vasilescu

A Vasas hírei

A kolozsvári Vasas Sportegyesület atlétikai szakosztálya vasárnap délután és délutáni rendezte meg Torda megye elleni női atlétikai versenyét. Délután fél 10 órakor a súlylökés, magasugrás, távolugrás, diszkosz, gerelydobás és 800 m. síkfutás. Délután a Dermata—CFR Nagyvárad és az U—Medgyes mérkőzések szünetében a 80 méteres síkfutás és a 4x100 m. váltófutás kerül lebonyolításra.

A Vasas labdarúgó szakosztálya felhívja az Acél és a Vasas I. Ifjúsági és törpejátékosait, hogy ma, pénteken este 7 órakor a Március 6-utca 34. alatti egyesületi klubhelyiségben tartandó játékos értekezleten jelenjenek meg.

Itt közöljük, hogy a Vasas vezetősége által kiadott kedvezményes sportigazolványok október 1-én érvényüket veszítik és csak azok az igazolványok érvényesek, az elkövetkező mérkőzésekre, melyet a Vasas titkársága látta meg.

Lupényban: Minerul—Sportul Muncitoresc, vezető Moraru (Piski). **Bukarestben:** Dinamo B—Metalchimic, vezető Ardeleanu (Bukarest). **Marosújváron:** Solvay—Surlanul, vezető Czaga (Kolozsvár). **Szatmáron:** CFR—CAMT, vezető Józsay (Kolozsvár).

A C-liga északi csoportjának játékvezetői: Medgyesen: Vitrometan—Hadsereg, vezető Daja (Marosvásárhely). Szatmáron: Törökvs—CFR Déa, vezető Hrehoret (Nagyvárad). Ezt a mérkőzést a délutáni CFR—CAMT NB II.-ős mérkőzésre való

tekintettel délután fél 11 órakor játsszák le. Szigeten: CFR—Foresta, vezető Mihaescu (Szatmár). Zalatnán: Minaur—Sticla, vezető Constantinescu (Kolozsvár). Nagyváradon: Topitorul—CSM Segesvár, vezető Sipos (Kolozsvár). Nagyváradon: CFR—CFR Marosvásárhely, vezető Polareczki (Kolozsvár). Fogarason: Explozivii—CFR Torda, vezető Józsay (Kolozsvár). Valószínű, hogy az utóbbi mérkőzésre más játékvezető kerül kiküldésre, mint Józsayt Szatmárra is kijelölték a CFR—CAMT mérkőzésre.

A TOTO elmúlt vasárnapi fordulójának győztesei

BUKAREST. — A TOTO elmúlt vasárnapi fordulójában, a beküldött 23.418 szelvény közül egyetlen 12-es találat sem volt. Tizenegyen 11 ponttal egyenként 10.644 lejt nyertek. Kolozsvárról a 15.038, Nagyváradról a 16.671 és 17.115, Szatmárról 5991, 5994, Temesvárról 19.827, Aradról 8473, Craiovaról 11.577, 261.758, Caracalából 2611, Campinából pedig a

15.173-as szám nyerte a fenti összegget. Tíz ponttal egyenként 921 lejt nyertek 123-an. — Kolozsvárról a 12.534, 12.674, 12.368, 12.037, 13.359, 5352, 15.317, 14.200, 15.179, 15.065, 14.113, 14.039, 15.471, Nagyváradról pedig a 17.249 és a 17.302-ös számok nyertek egyenként 921 lejt.

SPORTHÍRADÓ

A „GUTENBERG” asztali nisz szakosztálya f. hó 3-án, vasárnap reggel 9 órai kezdettel házi-versenyt rendez a Szakszervezet helyiségében, Str. 30 Decembrie 23. A vezetőség felkéri a szakosztály tagjait, hogy pontosan jelenjenek meg a kitűzött időben. Vezetőség.

A KOLOZSVÁRI NEPI MOTOR SPORT EGYESÜLET készülve az október 10 és 12-i nagy versenyre, pénteken este 8 órakor az Aggmenház Karl Marx-utca 22 szám alatti helyiségében rendkívüli értekezletet tart, melyen jelen lesz a bukaresti Motor Szövetség vezetője is.

A SZÓFIAI LEWSKY labdarúgó-csapata csütörtök délután Budapesten játszott az MTK-Ujpest vegyes-csapata ellen. A bolgár csapat 2:0 (1:0) arányban győzött.

AZ NB I. GÖLLŐVŐ LISTÁJÁN az első 6 forduló után 7 góllal Váczl (ICO), Badeantu (CFR T.) és Filotti (CFR B), 6 góllal pedig a temesvári Andrei Radulescu szerepel.

A KOLOZSVÁRI OSP KERÉKPÁROS VERSENYE

A kolozsvári OSP kerékpáros körülete vasárnap délután 10 órakor kerékpáros versenyt rendez Szamosfalvára, kezdők és haladók részére. A versenyen résztvehetnek a gyermek és ifjúsági kerékpárosok is. Nyolc-éves korig 200 méteren, 8—12 éves korig 1000 méteren, 12—16 éves korig 3000 méteres távon indulás a Román Opera elől. A kezdők versenye oda-vissza 8000 méteres táv. A versenyzők az OSP díjat kapják.

Két új munkásbérház és a Korvin-téri vásárcsarnok elkészítésével ünnepli November 7-ét Kolozsvár város vezetősége

KOLOZSVAR. — Országsszerte lendülettel folynak a szocialista munkaversenyek. A dolgozók a munkássággal és annak élcsapartával, a Román Munkáspárttal az élen, az ország újjáépítéséért harcolnak. Kolozsvár város vezetősége és a város háza dolgozói szintén alaposan kiveszik részüket az építéssel. Munkatelepeket szerveznek és a demokrácia ünnepeit komoly munkaversenyekkel ünneplik meg. Így történt az augusztus 23-a megünneplésekor és hasonló tervet dolgoztak ki November 7-e tiszteletére is.

November 7-én ünnepének tiszteletére újjáépítési munkatervet készítettek. A város két munkásvezetője, Deac Vasile és Veress Pál polgármesterek kezdeményezésére a városi mérnöki hivatal 24 újjáépítési munkatelepet szervezett. Ezekben a telepeken már egy hónapja kemény versenymunka folyik.

Az őszi meleg napsütésben a városi mérnöki hivatal kocsiján Lakatos L. István főmérnökkel a November 7-e tiszteletére létesített munkatelepek megismerésére indultunk. Utközben tudtuk meg, hogy a munkatelepek több részre oszlanak: a mérnöki hivatal építészeti, ut, vízosztályai hivatalt csoportosítják. Első utunk az építészeti osztály munkatelepeire felvitt. A városi főmérnök ismerteti ennek az osztálynak a tervét. A város gazdaságban 40 fajta részére korszerű istálló, 30 hízó sertés és 300 liba részére ólak építését tervezték. Ugyancsak ennek az osztálynak munkatervében szerepel valamennyi városi iskola csatornázási és vízvezetési munkálatainak elvégzése is.

BOLDOG MUNKÁSOK

Az építészeti osztály tervei között két hatalmas munka megvalósítása szerepel. Egyik az Irisz-telepi munkáslakások közül két új bérpalota tető alá hozása míg a második a Korvin-téri vásárcsarnok felépítése.

A Görög-templom-tér mögötti épülő munkáslakásokhoz érkezünk, ahol serény munka folytatott. A tervezett 9 munkáspalotából kettő már teljesen készen áll. Ezeket augusztus 23-a tiszteletére ugyancsak munkaversenyyel készítették el. Bevezetett villany, gáz és víz várja az új lakókat. Több egy vagy kétszobás lakásba már be is költöztek azok, akiknek kiutalták.

A piros virágokkal teleültetett és díszkertekkel körülvett munkáslakások egyikébe látogatunk el. Buzeszkó Jánosné, a Cafro üzem munkaversenyekben kitüntetett ötgyermekes munkásnővel beszélgetünk. Mosolyogva, szemében örömmel mondja el, hogy végre tisztességes lakása van. Eddig egy vízes földalatti szobája volt. Kétszobás lakást utaltak ki számára, de megelégedett egyszobás lakással is.

Jusson másoknak is, akik még odukban szenvednek — mondta.

Örömtükre azonban egy csepp

Felhívás

a volt hadifoglyokhoz

A Biharmergyei Szaktanács keretében működő Hadifoglyok Közlöktája felkéri az összes Szovjetunióból hazatért volt hadifoglyokat, hogy október hó 2-án szombaton délután 5 órakor az ARLUS nyírt helyiségében megtartandó gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg elhelyezkedési lehetőségek, valamint érvény, a volt hadifoglyok érintő merbe-állítás tárgyalásán. — A Vezetőség.

öröm is került. Igaz, hogy van életszínvonalának emelését, ha villanyuk víz- és gázvezetékük, nem meg is valósítja. de nem tudják hasznát venni, mert a bekötési díj annyira nagy, hogy megfizetni nem képesek. Igen tövös volna, ha az illetékesek soronkívül intézkednének, hogy a munkáslakások új lakói részére kedvezményesebb tennék a mindennapi élethez szükséges víz-, gáz- és villany fogyasztását.

Megelégedés, öröm, napfény fogad az Irisz-telepi munkáslakások mindenjében, mert annak lakói érzik, hogy a népi demokrácia, amely a szocializmus utjaira lépett, nemcsak igéri a dolgozók

ÉPÜL AZ ELSŐ KOLOZSVÁRI VÁSÁRCSARNOK

Jóleső érzéssel indultunk a mérnöki hivatal építészeti osztályának másik munkatelepe, a „Herbák János”, volt Dermata-üzem előtti Korvin-téren épülő vásárcsarnok felé. Már messziről látni lehet a hatalmas méretű csarnok égrek emelkedő falait, amelyen embercsoportok sűrűn forognak.

A csarnok felépítéséhez szükséges anyagokat a szamosfalvi repülőtér lebombázott hulladékai közül termelték ki a város dolgozói — mondja Lakatos főmérnök. — A csarnok felépítésének munkálatait legnagyobb részben a „Herbák János” bőrzüem dolgozói önkéntes munkával végezték.

A város első csarnoka még csak félj kész. de a munkások egyhangúlag azt állítják, hogy November 7-re teljesen felépítik. Lelkesedéssel és öntudattal dolgoznak. Nem könnyű a munka, amire a „Herbák János” gyár dolgozói vállalkoztak. A csarnok kupuláját tartó vastraveztek is mind a repülőtér hulladékai közül kerültek ki. A robbantástól meg-

görcsült vasanyagokat először kellett egyenesíteni, ami meglehetősen kemény munka volt. De a gyár dolgozóinak minden akadály csak lelkesítő volt. A munka napról-napra halad előre. Regőzsi István és Anderko János munkások a lelkei a csarnokot építő dolgozóknak. A nagy befogadóképességű építményben 24 betonsátor, 1 ellenőrző és egy jegyzőasztor lesz. Ezenkívül a csarnokot ke-

szelben négy hosszú betonasztal szelj keresszül. Itt fogják a termelők kirakni áruikat.

Időre befejezzük, amire vállalkoztunk, a város első vásárcsarnokát — mondja Heinz Sándor munkavezető. Válaszul a csarnok épülő kupulájáról hozzánk hallatszik a dolgozók „hó-rúk” kolása és a vaslemezeket egyben nyitoló szegecselő kelapácok csattogása. Vidám nótaszó és jókedv mellett munkaversenyyel indul meg a mérnöki hivatal irányítása mellett a November 7 tiszteletére vállalt újjáépítési munka. Így lesz országsszerte November 7 a dolgozók igazi ünnepe. Bányász Albert.

A munkás-földműves szövetség jegyében zajlott le a szatmári gazdanap

Vass Márton képviselő, az EMGE elnöke beszélt a gazdanapon

SZATMÁRNEMETI — A szeptemberi derűs vasárnap megmozgatta Szatmár és környéke földműveseit és már a kora délelőtti órákban látni lehetett a gazdakörök kiküldöttait, hogy a gazdanapi gyűlésen pontosan jelen legyenek és meghallgassák nemzetgyűlési képviselőjüket, aki egyben az EMGE elnöke is, beszámolóját és tájékoztatóját.

A gazdanap a Magyar Népi Szövetség székházában rendezett gyűléssel kezdődött, melyen a helybeli két gazdakör tagjai és a környékbeli gazdakör kiküldötteken kívül sok munkás is vett részt. Ott láttuk a RMP és a Frontal Plugarilor képviselőin kívül a ROMCEREAIA igazgatóját is.

A gyűlést Árokháty Vilmos, a MNSz szatmári szervezetének elnöke nyitotta meg mely után közfelőadás beszédben világtörténelmi földműves problémákat.

A bel- és külpolitikai tájékoztatón kívül Vass Márton beszédben kiemelte, hogy mi a népi demokráciában a szükséglet ellátása, a termelés fokozása és életszínvonalunk emelése érdekében dolgozunk. Haladott ipari állomány, gépesített mezőgazdaság és mezőgazdasági ipart akarunk megvalósítani. Így elérhetjük azt, hogy kevesebb munkával többet tudunk termelni és a földműves ember jobb életet tud élni. Tudja magát képezni, művelni és jut ideje szórakozásra is.

Nagyon ügyes hasonlattal mutatott rá Vass Márton az ipari

munkásság és a dolgozó földművesség egymásra utaltságára. Felvetvén, hogy melyik kerék az első? Az eke taliga kereke, vagy a bánya csille kereke? Ráműtött a rá hogy az eke taliga kereke nélkül nincs élelem, de a csille kereke nélkül nincs szén s így nincs vastermelés, tehát ekerék se. Fzért kell vállvetve támogatni a munkásosztályt a földművességnek, mert együtt menelve építhetjük meg a szocializmust.

Beszédben Vass Márton a kormány azon intézkedéseit taglalta melyek mind azt célozzák, hogy a dolgozó földművesség terhe könnyítessék, a terhet a módosabbak viseljék.

A gazdanapi gyűléssel kapcsolatban három szakelőadás volt és

pedig Perczenszky Lajos, a szatmári gazdakör elnöke a kukoricaszár helyes betakarításáról, Gaál Zoltán gazdamérnök az őszi vetés helyes keresztülviteléről, míg Bikfalvy Ferenc EMGE igazgató a koratavaszi zöldtakarmányok természetéről tartott érdekes tájékoztató előadást.

A gazdanapi gyűlést Bretter Lehel MNSz gazdasági felelősének szavai zárták be.

A gyűlés résztvevői közül többen mint 250-en a „Május 9” éteremben tartott közebeden vettek részt. Délután magasszínű szórakoztató műsor este pedig táncmulatság egészítette ki a gazdanapot mely a munkáspárt szövegség és az együttélő népek barátságának érdekében hathatós szolgálatot fejtett ki.

Megkezdődött a tanítás az elemi iskolákban

KOLOZSVAR. — Kolozsvár és Kolozs vármegye tanfelügyelőre értesíti a szülőket, hogy az elemi iskolák I. (I-IV. oszt.) tagozatában a tanítás október 1-én reggel 8 órakor, a II. (V-VII. oszt.) tagozatában pedig délután 2 órakor kezdődött. Valamennyi népiskolában az 1948-49. iskolai év hivatalos megnyitása a szülőik jelenlétében október 3-án, délután 11 órakor lesz.

Tudomására hozza az érdekel kolozsvári szülőknak, hogy mivel a gyermekek orvosi és a miniszteri rendelkezéssel ellentétben, nem a körzetük iskolájába iratták be, vagy mivel egyes iskolák befogadóképességükön felül vettek fel tanulókat, azokat hivatalból más iskolához volt köztudomású áthelyezni. Valamennyi tanuló beiratkozási helyén jelentkezni, ahol, ha a szükség ney kívánja, átosztását megkapja.

Az átcsoportosításon változtatni az iskolák igazgatóinak jogja nincs

Kétszeresére emelték a főiskolai és egyetemi ösztöndíjak számát

BUKAREST (Agerpres) — A kormány lehetőséget kíván nyújtani Népköztársaságunk egyetemi hallgatóinak és tanulni vágyó ifjainak hogy az előadásokat rendszeren látogathassák és alaposan felkészüljenek az életre. Ezért megsokszorozta a főiskolákon és egyetemeken tanulmányait folytató ifjúság ösztöndíjait.

A bukaresti egyetemi központ az elmúlt iskolai évben 2152 ösztöndíjat adott, az új iskolai évben már 6500 ösztöndíjat oszt ki. A jasi egyetemi központnak 1330, a kolozsvári egyetemi központnak 1270, a temesváriknak 440, a brassóinak 350, a suceavai Diákjóléti Hivatalnak 70, a marosvásárhelyi Diákjóléti Hivatalnak 60, a krajovának pedig 200 ösztöndíja van az új iskolai évben.

Az ösztöndíjas egyetemi hallgatók tanulmányaik tartama alatt ellátást és az otthonokban lakást kapnak.

Felvétel a kolozsvári fémipari műszaki iskolába

KOLOZSVAR. — A fémipari téra beiratkozhatnak azok a tanulók, akik sikeresen letették a mádomására hozza, hogy a II. évfolyamra szülő felvételi vizsgát, valamint bármilyen ipari lyam magyar tagozatára október 2-ától, szombattól kezdődőleg felvételi iránti kéréseket elfogad az V. osztályát végzett növendékei iskola igazgatósága Kolozsvár, Beiratkozáshoz szükséges nyomtatvány az iskola igazgatóságánál szerezhető be.

A II. évfolyan magyar tagozatára

Nagyszabású munkaversenyt indított a nagyváradai és biharmegyei MNSz szervezet a „Világosság” levelező- és előfizető táborának növelésére

NAGYVÁRAD — A Magyar Népi Szövetség biharmegyei városi és megyei szervezete nagyszabású sajtóakciót indított. Az akció keretén belül a Magyar Népi Szövetség napilapjának, a „Világosság”-nak, minden dolgozó magyarhoz való eljuttatása érdekében egy városi, mint a megyei szervezet versenyt indított.

Nagyváradon ebben a lapterjesztési versenyben 567 utcafelelőst mozgósított a MNSz városi szervezete. Az utcafelelősök házi háza járva gyűjtik a „Világosság” előfizetőit. A verseny jutalmait minden egyházas előfizető a versenyző számára egy pontot jelent tehát, ha valaki

egyéves előfizetést szerez a Magyar Népi Szövetség napilapjának, a „Világosság”-nak, az tízenkét pontot nyert.

Hasonló módon kapcsolódott be a lapterjesztési versenybe a megyei szervezet, mely 37 falujáró akcióista között hirdette meg a „Világosság” előfizetőgyűjtési versenyt. A versenyfeltételek azonosak.

A „Világosság” szerkesztősége a szervezeti úton történő nagyszabású sajtóakcióhoz egy városi, mint a megyei szervezet előfizetőgyűjtési versenyéhez azzal járul hozzá, hogy a három legjobb eredményt elérő városi és megyei versenyzőt, külső értékes jutalomban részesíti: I. díj egy pár bakancs, II. díj egy pullover, III. díj egy pár bélelt bőrkesztyű. Ezenkívül a verseny résztvevői értékes könyvjutalomban is részesülnek.

Hasonló lendülettel indult meg egy városi, mint a megyei szervezet részéről a „Világosság” biharmegyei levelezőinek beszerzési munkája is.

Az előfizetőgyűjtési és a levelező tábor beszerzésének munkája keretében megindult verseny minden MNSz tagnak módot nyújt arra, hogy — felismerve a szervezeti élet egyik legfontosabb fegyverének, a sajtónak rendkívüli jelentőségét — széles körre kiterjedő felvilágosító és nevelő munkát végezzen, amivel nagymértékben hozzájárul demokráciánk erősítéséhez és az építő munka még lendületesebbé tételéhez.

A verseny részleteire még visszatérünk és annak menetéről lapunkban állandó tájékoztatót adunk.

Idő árasjelenés

Az időjárás helyzet lassan átalakul. Az Atlanti-Oceánon Grönlandtól Portugáliáig nagyerejű (776 mm.) magaslégnyomás fejlődött ki, mely az Északi-Jeges-tenger felől hideg légtömegeket tartat Közép-Európa felé, végetvetve a szép nyárutóli időnek.

Erdélyben a magasabb légrétegben benyomuló — egyelőre csak enyhén tengeri levegő — hatására beborult az ég és északon esők voltak. Kolozsváron tegnap délután 15 este 9 órakor 9 fok volt a hőmérséklet.

Várható időjárás szombat délután: erősen változó felhőzet; ma délután délen esők, északon már több napsütés. Holnap valószínűleg utóbb felhőszakadás. Hétfőn délután délen esők szél. Nappali hőmérséklet 15 fok körül.

Megérkezett az olcsó gyümölcs

mára várják a tojást, zöldséget és a baromfit

a kolozsvári piacra

A város vezetősége a szövetkezetek segítségével lenyomja az árakat

KOLOZSVÁR. — Erthetetlennek találták egyesek, de ugyanakkor örömmel vették tudomásul — csütörtökön, hogy a szőlő ára hirtelen lemorzsolódott. Ezelőtt két nappal még 45—60 lej volt a kilónkénti ár s a szebbért még 65 lejt is elkértek. Csütörtökön 35—40 lejért szép szőlőt lehetett vásárolni. Minek köszönhető ez az áresés? Nagyobb a felhozatal, vagy az árusok önként szállították az árakat? A választ a vásárlók tömege mögött megbuvá sátor adja meg.

Hátulról kell megkerülni az elárúsítót, mert a sokaság miatt nem lehet hozzáférni. A Szövetkezet Központ élelmiszer üzletének az elárúsítóhelye. 30 lejért mérik az első osztályú szőlőt és 128 lejért a szilvaizet. Másol ugyanolyan minőségű áru — 40 lej. A gyengébbet már ott is 35-ért adják. A kis fekete ártáblák feltűnő helyen jelzik az árakat.

— Reggel 7 órakor jöttünk ki árulni — mondja mérés közben Dózsa András segéd — és rövid idő alatt eladtunk egy zsák diót. 98 lejért árultuk. A szőlőt is annyira veszik, hogy nemsokára elfogy.

A többi sátraknál egy-két vevő vásárol szőlőt. Valószínű sietnek. Mások mind ide jönnek. Olcsó és szép az áru.

— Ez az első szállítmány, amit a város vezetősége a Szövetkezet és a federaléval karöltve piacra dobott — folytatja ládabontás közben Dózsa András. — Már ma délen várjuk az újabb szállítmányt és folyamatosan a többit is. Más gyümölcsöt, zöldséget, baromfit és tojást várunk. — Mit szólnak a többi árusok, hogy ilyen olcsón árúsítsanak? — érdeklődünk.

— Fejcsóválva nézték, — válaszol mosolyogva — majd ők is mérsékeltek az árakat.

A belvárosban árusító üzleteket járjuk sorba. Ott még nem értesültek a gyümölcspiacon történekről. A legtöbb helyen még 50—65 lej a szőlő. Az egyik üzlet előtt 38 lejes áron kínálja magát. A Szövetkezet élelmiszerüzlete.

— Lenyomjuk az árakat az üzletekben is — vélekedik Ménéssi József üzletvezető —, nemcsak a szőlőnél, hanem a többi gyümölcsfélénél is.

Kicsit késve, de még idejében sikerült a város vezetőségének megindítani a piaci árak lemorzsolását. Nem kényszerrel, hanem a közvetítő kereskedők kiküszöbölésével és a jóminőségű áru felhozatalával.

Ejszakai rablótámadás a nyüvedei határban

NAGYVÁRAD. — Elszánt rablótámadást kísérelt meg Miklós Lajos, Szabó István és Ruff Károly bihari legény Perel Sándor nyüvedei gazdálkodó ellen, aki malacokkal megrakott kocsiával a vásárra tartott.

A rablótámadók előre tudták, hogy Perel az esti órákban indul el nazulról és az egyik utkanyarnál lesbe álltak. Perel Sándor éjfél tájban ért kocsiával a rablótámadók közelébe, akik lefogták lovait és a gyanútlanul szunyókáló gazdára törtek.

Vad kézitusa fejlődött ki a kétségbeesetten ellenálló gazda és támadói között. Végül is Perel Sándornak si-

került a tulerőben levő rablótámadókat lerázni magáról és az éjszaka homályában egerutat nyerni üldözői elől.

Az éjszakai rablótámadókat annyira megzavarta áldozatuk elmenekülése, hogy zsákmányukat a helyszínen hagyták és maguk is menekülni igyekeztek. A csendőrség azonban rövid időn belül megállapította személyazonosságukat és mind a három rablótámadót — Miklós Lajos, Szabó István és Ruff Károly bihari lakosokat — letartóztatta.

A háromtagú rablóbandát csütörtökön átadták az ügyészségnek.

Szabályozták

az olajprések működését

Hogyan fizethető a préselési vám?

BUKAREST. — (Agerpres.) Az állami gabonabegyűjtő bizottság szeptember 27-én megtartott ülésén megállapította a napraforgómag begyűjtésének általános munkatervét és meghatározta a megyei és községi bizottságok hatáskörét a begyűjtés terén.

Az állami gabonabegyűjtő bizottság meghatározta a megyei bizottságok feladatait és az olajprések természetben való fizetésére vonatkozó módokat. A megyei gabonabegyűjtő bizottságok kötelesek idejében kijelölni az olajpréseket, szem előtt tartani a helyi szükségleteket és a Romcereal állami kereskedelmi társaság begyűjtő központjainak elhelyezéséről gondoskodni.

A termelő csakis a beszolgáltatási jegyzékben feltüntetett olajpréssel préselheti ki napraforgómag feleslegét, amely jegyzéknyelv egyuttal bizonyítja azt, hogy beszolgáltatási kötelezettségének eleget tett. A ter-

melő a tulajdonában megmaradt magmennyiséget kipréselheti egy tételben, vagy akár fokozatosan, 1948—1949 gazdasági év folyamán is.

Az olajprések nem vásárolhatók olajmagvakat és nem adhatnak el olajat közvetlenül a fogyasztóknak vagy más személyeknek. A préselési

vámot a termelők a kipréselt mag olajpogácsájával fizetik.

Tilos préselési vám fejében olajat vagy magvakat visszatartani. Azok a termelők, akik 5 hektárnál nem nagyobb kiterjedésű szántófölddel rendelkeznek, pénzzel fizetik a préselési és a préselési díj 20 százalékát.

Valu- és aranycsempész határátlépőket tartóztattak le

NAGYVÁRAD. — Veszedelmes

valuta és aranycsempész társaságot tett ártalmatlanná a nagyvárad rendőrség. A valuta és aranycsempészek arra készültek, hogy éjnek idején szökjenek át a határon. A rendőrség emberei azonban, akik már hosszabb idő óta megfigyelés alatt tartották a gyanús viselkedő csempészeket, egészen a határig követtek az öt tagból álló bandát és

közvetlenül akkor csaptak le rájuk, amikor ezek át akartak surranni a határon.

A rendőrség a itkos határátlépő arany- és valuta csempésztársaság valamennyi tagját — Sándor Ferenc, Brunner Ferenc, Schwartz Kálmán, Craciun Péter és Popa Florian nagyvárad lakosokat — letartóztatta, majd kihallgatásuk után átadta őket az ügyészségnek.

A nagyváradai piac árai

NAGYVÁRAD. — Erős felhozatal és ugyancsak erős kereslet jellemzi a nagyváradai piacot. Jóminőségű szőlő 40, gesztenye 120, dió 100, alma 25—40, körte 35—40, paradicsom 8—10, tojás 6, nullás liszt 70, egységes liszt 40, gríz 85, kukoricaliszt 12, olaj 220, zsír 340, füstölt szalonna 360,

keltáposzta 12—15, zöldpaprika 2 darab 1, hagyma kilója 8, burgonya 4—5 lejes árban volt kapható.

Hasonlóan igen gazdag választék volt a baromfi piacon, ahol 5—6 kilós töltött liba 6—700, igen szép csirke párja 120, tömött kacsa 220 lej körüli árakat ért el.

ADAS-VÉTEL

- BÉLYEGET, tömegbélyeg, gyűjteményeket, régi levelezést, állandóan veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. 3968
- KOMBINÁLT, festett háló olcsón eladó. Barbusse (Szamosközi)-u. 9. Megtekinthető 3—8-ig. 4203
- FINOMKIVITELŰ, modern hálószobabutor, kitűnő állapotban, eladó. Dózsa György-utca 24—26. Érdeklődni a házmesternél. 4215
- KOMBINÁLT szobabutor, kitűnő állapotban eladó. Dózsa György-utca 24—26. Érdeklődni a házmesternél. 4215
- EGY betegelő kocsit eladó. Cim a kiadóban. 4198
- 15 négyzetméter perzsaszőnyeg, egy goblein, eladó. Györgyfalvi-ut 51. 4210
- ZONGORA, kereszthurok, Czapka-Wien-concert, jó állapotban, eladó. Értekezni Dézma-utca 40. 4246
- ELADÓ díófurniós, kombinált szekrény. Árpád-ut 11, asztalosnál. 4250
- PIK-UP zeneszekrényvel, 26 lemmel, 4 doboz tüvel, íróasztal, írógépasztalka és Hermes-Baby írógép, eladók. Cantemir-utca 15. Telefon: 17—17. 4253
- FEL városi autóbussz eladó. Papp János, Budai Nagy Antal-utca 64. 4273
- EGÉSZEN új, gyönyörű ebédli-butor, valamint egy nagyon szép sportkocsi eladó. Cim: Densusianu (Baiza)-utca 44. 4274
- ÁTHELYEZETT üzletemet megnyitottam. Veszek és eladok mindenféle használt ruhát. Rusu, Jókai utca 13. 4280
- FLADÓ „Fiat” autó, 4 cilinderes, jó állapotban. Sancraian, Május 1-utca 4. II. emelet. 4286
- ZONGORÁT keresek bérbé. Anatóle France (Szondy)-utca 23. 4313
- PAPLAN, egészen új és párnák eladók. Szondy-utca 28. 4302

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 30—50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetésnek 20 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavanként 6—10 lej. Szöveg-hirdetés szavanként 6—10 lej. Közgazdasági hirdetés szavanként 8—12 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5—6—7—8 lej, előt helyen 8—10—12 lej. Nyilttér szavanként 12 lej.

- ELADÓ egy 8-as flechkötőgép, teljesen felszerelve. Szovomescari keres Ada szövöde. Cartésius-utca 11. 10-es autóbussz. 4305
- ELADÓ kétkerés, négygős gázke-mence. Arany János-utca 13, első ajtó. 4289
- ELADÓ komplett női fodrászbe-rendezés, gépekkel, egy tangóhar-monika. Bővebbet Horea-ut 35, fo-drászüzletben. 4304
- KISMERETŰ kétkarikás főzőke-mence eladó. Muzem-utca 10. 4311
- ELADÓ 12 személyes, masszív ebédloasztal, egy szekrény, két fo-tell. Horea-ut 82, ajtó 3. 4334
- ELADÓ kétszemélyes rökamié, díófurniós. Molotov-utca 14, ház-mesternél. 4335
- ELADÓ nagy, komoly háttizsák, vízmentes. Unió-utca 12, földszint 16. 4298
- SINGER írtiszabó varrógép el-adó. Március 6-utca 6. szám. Rindl fehérművarroda. 4300
- ELADÓ alig használt, modern, kombinált szekrény. Bethlen-utca 8, asztalosműhely. 4333
- VARTA 6/120 új accumulator és 525—550/16 autógumik eladók. Tele-fon: 19—64. 4328
- MODERN, díófurniós, kombinált szoba eladó. Eötvös-utca 32, asztalosműhely. 4321
- JOKARBAN levő csónakos varró-gép olcsón eladó. Mikó-utca 25. Meg-tekinthető 12—4-ig. 4324
- SÜRGŐSEN keresek megvételre egy háromnegyedes férfi viharkabát-t. Lehet anyagban is. Érdeklődni lehet volt Izabella-utca 2. szám Óvárban. Bank varroda, ajtó 8. 4323
- TIZEDESMEZŐLEG sulyokkal, ki-szítatlan állapotban, eladó. Cim: 28—27 telefonszámon. 4332

- KÖZPONTBAN kis üzlethelyiség, bármilyen célra alkalmas, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 4270
- BELVÁROSI két szoba, konyha, fürdőszobás lakásomat elcserélném hasonló, esetleg egy szoba, komfor-tos, kertes lakással. Költségeket megtérítem. Érdeklődni Szép-utca 4. ACS irodában. 4254
- FIATAL házaspár keres butoro-zott szobát, lehetőleg központban. Jól fizetek. Cim a kiadóban. 4252

- KERESK egy üres szobát. Költ-ségeket íéritek. Cim a kiadóban. 4294
- KÉT középiskolást elfogadok, ellá-tással, komfortos lakásban. Unió-u 12, földszint 16. 4298
- KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát keresek azonnalra, lehetőleg a központ környékén. Leveleket „Szerényigényű” jelígre a kiadói-vatába kérem beadni. 4301
- ELCSERÉLNÉM Honvéd-utcában levő nagy szobámat, Dermata köze-lében levő kisebb szobával, esetleg kisebb szoba, konyhával. Élelmiszer-üzlet sürgősen átadó. Cim: Frimu (Apor)-utca 2. 4301
- FÓTER mellett 1 szoba, előszoba, fürdőszobából álló garzonieremet elcserélném egy szoba, konyha, kom-fortos lakással, központhoz közel. Cimeket „Főbőr” jelígre. 4307
- KERESK 2 szoba, konyhás, kom-fortos, különleges lakást. Költségeit térítik. Esetleg egy szoba, konyhás, komfortos, különleges lakást, város közepében. Nagyné, Motilor 127. 4299
- ELCSERÉLNÉM Alkony-utca kör-nyékén levő egy szoba, konyha, mel-lékelyiségekből álló lakásomat, ál-lomáskörnyéki hasonlóval, ahol dísz-nőtartás lehetséges. Szabadság-tér 2, házmesternél. 4298
- KIADÓ egy butorozott szoba, két nyetemista lánynak vagy fiúnak. Cim a kiadóban. Megtekinthető dé-l-clőt 11—2-ig. 4291
- BEKÖLTÖZHETŐ, háromszobás, úszkómfortos, kertes ház eladó. Ké-t tanuló, tanulólányt teljes ellátásba vállalok. Densusianu 17. 4312
- KIADÓ egy nem különbejáratos, butorozott szoba, 2—3 személynek, ágynemű nélkül. Fellegvárd-ut 82. 4329
- INTELLIGENS, idősebb nő vagy férfit gondoznék egy üres szoba el-lenében. Cim a kiadóban. 4326
- ELADÓ a Hadak-utca 25. számú családi ház. Érdeklődni Berde Má-zes-utca 3. Gáspárnánál. 4327

Felhívás!

Az államosított volt elkezelti könyvtárakból kölcsön-vett könyveket a köcsön-vevők legkésőbb október 15-ig a törvényes köveke-mények felékel molott szoi-galtassuk VI SZI AZ ILEŐ könyvtáraknak

Államosított egyházi javak igazgatósága

- ELADÓ egy szoba, konyha, kama-rából álló ház, 400 négyzetméter te-lekkel, gyümölcsfákkal Irisz-telcen. Érdeklődni Molotov-utca 9, ügyvédi iroda. 4276
- KERESK különbejáratos, butoro-zott szobát. Cimeket „Pontos férfi” jelígre. 4316
- ELCSERÉLNÉM központi, 3 szoba, komfortos lakásomat, két szoba, mel-lékelyiséges, vagy kétszer egy so-ba, konyha mellékelyiséggel, eset-leg 4 szobás, központi vagy szoro-belvárosi lakással, költségmegtéríté-sel. Prokura, Ratiu 4. 4306
- ELADÓ sürgősen beköltözhető kis-családi ház. 1 szoba, konyha, nyári-konyha, pince, kertészl, villany 110 ezer lejért. Agoston-utca 55. 4316
- NEGY lakóházlakást lakást ad-nék. Fizetés természetben. Szecseny-tér 21., fodrászüzletben. 4303

GÉPIRÓNÓI állást keresek. Cim a kiadóban. 4322

ÁLLAST KAPHAT

- SZÖVETKEZET tisztviselőt al-kalmaz. Kereskedelmi végzettség előnyben. Román nyelv ismerete fontos. Kérvényeket és szakszer-vezeti ajánlást a következő Cimre Co-operativa „Infratirea” Iernut, jud. Tarnava Mica. Gy. 12
- MEGBIZHATÓ mindenest kere-sek. Gyulafalviné, Rákóczi-ut 65. 4265
- 100 SZEMÉLYES kámtin részére, gyakorlatilag rendelkező szakácsnő keresünk. Működési bizonyítvánnyal igazolandó. Jelentkezés Gladys-gyárnál, Dézma-utca 40. 4245
- KÖZÉPKORU, gyermekszertő, magános nő keresek, kisebb ház-tartás vezetésére. Cim: Densusianu (Baiza)-utca 44. 4274
- FŐZNITUDÓ mindenest keresek. Cim a kiadóban. 4318
- GYERMEKSZERETŐ, komoly nő keresek, háztartásom önálló vezeté-sére. Cim: Jókai-utca 4, emelet, ajtó 13. 4316
- ÜGYES, gyermekszertő leány fel-vétetik. Sebők cukrászda, Szentegyház-utca 1. 4292
- MINDENEST azonnalra keresek. Berde Mózes-utca 3., II. emelet. 4290
- DOLGOZÓ házaspár keres meg-bizható, komoly, főzítőnő nőt, aki a háztartással járó munkákat vállalja. Jelentkezni naponta 2 és 4 óra között. Cim a kiadóban. 4272
- KÜLÖNFELEK
- MENYASSZONYI ruha, fátót és koszu eladása és kölcsönzés és választékban az Orchideánál, Dózsa György-utca 22. 4291
- KERESSETLEK rendelkező, negy-venes nő megismerkedne 48—55 éves férfivel, házasság céljából. Jelice „Intellektuel”. 4317

AZ ARLUS,
kolozsmegeyi szervezete
kiállítását rendez:
„Három évtized szovjet vívmányai”
Című, az ARLUS központi szék-helyén, Kolozsvár, Egymutca 1-a am alatt folyó október 3, 4, 5 és 6-án. A kiállítás nyitása: délelőtt 9—1 óra délután 4—7 órak között

KERESK,
csakis központban vagy közepben
szépen butorozott különbejáratos obát,
fürdőszoba használattal,
esetleg előnall.
Cim a kiadóban.